

Nr 6

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna på driftbudgeten för budgetåret 1966/67 inom kommunikationsdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

DRIFTBUDGETEN

Sjätte huvudtiteln

Kommunikationsdepartementet m. m.

1:o) **Kommunikationsdepartementet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 1 (bilaga 8, punkt A 1, s. 18 och 19 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1966), vilket innebär vissa tjänsteförändringar i fråga om biträdes- och expeditionsvaktsorganisationen samt en anslagsökning med 263 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för kommunikationsdepartementet i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för kommunikationsdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen, <i>förslagsvis</i>	85 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 443 000
3. Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	246 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 728 000

Summa kr. 3 502 000;

c) till *Kommunikationsdepartementet: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 3 502 000 kr.

2:o) **Kommunikationsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 2, s. 19), vilket innebär en anslagsökning med 7 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommunikationsdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 196 000 kr.

3:o) **Kommittéer m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 3, s. 20), vilket innebär en anslagsökning med 600 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 100 000 kr., därav hälften att avräknas mot automobilskattemedlen.

4:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 4, s. 20), vilket innebär en anslagsminskning med 360 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

Väg- och vattenbyggnadsväsendet

5:o) **Vägförvaltningarna: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 2., s. 21—23), vilket innebär en till väsentlig del av löneomräkning betingad anslagsökning med 2 155 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för vägförvaltningarna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	16 505 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	28 401 000

Summa kr. 44 906 000;

b) till *Vägförvaltningarna: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 44 906 000 kr., därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen.

6:o) **Vägförvaltningarna: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 3., s. 23 och 24), vilket innebär en anslagsökning med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vägförvaltningarna: Omkostnader*

för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 7 066 000 kr., därav nio tiondelar att avräknas mot automobilskattemedlen.

7:o) **De lokala vägnämnderna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 4., s. 24), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *De lokala vägnämnderna m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 325 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

8:o) **Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 5 s. 24 och 25), vilket innebär en anslagsökning med 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 200 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

9:o) **Allmän översikt över beräkningen av väganslagen m. m. Anslagen till vägunderhåll och vägbyggnader.** Före behandlingen av de skilda anslagen till vägunderhåll och vägbyggnader har Kungl. Maj:t (s. 25—51) lämnat en allmän översikt över beräkningen av väganslagen m. m. I anslutning härtill föreslås vissa ändringar rörande statsbidragsgivningen till det enskilda vägunderhållet.

Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning för budgetåret 1966/67 under de skilda väganslagen innebär

att till Vägunderhållet anvisas ett reservationsanslag av 527 000 000 kr. (punkt B 6., s. 51 och 52);

att till Byggande av vägar och broar anvisas reservationsanslag av sammanlagt 610 000 000 kr. (punkt B 7—10., s. 52—54), varav till Byggande av riksvägar 340 000 000 kr., till Byggande av länsvägar 214 000 000 kr., till Byggande av ödebygdsvägar 12 000 000 kr. samt till Byggande av storbroar 44 000 000 kr.;

att till Bidrag till underhåll av vägar och gator anvisas ett förslagsanslag av 87 000 000 kr. (punkt B 11., s. 54 och 55);

att till Bidrag till byggande av vägar och gator anvisas ett reservationsanslag av 270 000 000 kr. (punkt B 12., s. 55 och 56);

att till Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m. anvisas ett reservationsanslag av 42 500 000 kr. (punkt B 13., s. 56—58) och att under budgetåret 1966/67 statlig lånegaranti för lån avseende inköp av vägunderhållsmaskiner för vissa enskilda vägar beviljas intill ett belopp av 100 000 kr.;

1* — *Bihang till riksdagens protokoll 1966. 6 saml. Nr 6*

samt att till Bidrag till byggande av enskilda vägar anvisas ett reservationsanslag av 20 000 000 kr. (punkt B 14., s. 58 och 59).

Kungl. Maj:ts förslag innebär i förhållande till de för innevarande budgetår anvisade anslagen uppräknningar av anslaget till Vägunderhållet med 37 milj. kr., anslaget till Bidrag till underhåll av vägar och gator med 8 milj. kr. samt anslaget till Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m. med 5 milj. kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Strandberg m. fl.* (I: 180) och den andra inom andra kammaren av herr *Bengtson* i Solna *m. fl.* (II: 236), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en allsidig och förutsättningslös utredning på sätt som i motionerna närmare anges om vägväsendets framtida finansiering — lånefinansiering resp. avgiftsfinansiering — vad avser starkt kapitalkrävande anläggningar såsom motorvägar och storbroar, antingen inom pågående utredningars ram eller som en ny utredning;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Eric Gustaf Peterson* och *Nils Theodor Larsson* (I: 448) och den andra inom andra kammaren av herr *Jönsson* i Ingemarsgården *m. fl.* (II: 545), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär tilläggsdirektiv till bilskatteutredningen rörande en allsidig utredning om trafikledsfinansiering genom avgiftsbeläggning speciellt för vissa motorvägsavsnitt och för större broar;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson* (I: 438) och den andra inom andra kammaren av herr *Vigelsbo m. fl.* (II: 553), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta, att sjukvårdskostnader i anledning av olycksfall, som förorsakats av bilismen, må bestridas med medel ur automobilskattemedelsfonden, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig författningstext;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Wikberg* (I: 455) och den andra inom andra kammaren av herrar *Larsson* i Norderön och *Jönsson* i Ingemarsgården (II: 546), i vilka hemställts att riksdagen vid behandling av kommunikationshuvudtiteln, punkt B 7, Vägunderhållet, måtte besluta en uppräknning av Kungl. Maj:ts förslag med 1,5 milj. kr. att disponeras för ett forcerat vägunderhåll i Jämtlands län i enlighet med vad i motionerna anförts;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 440) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund m. fl.* (II: 540), i vilka hemställts att riksdagen måtte vid sin behandling

a) av Byggande av riksvägar under sjätte huvudtiteln för budgetåret

1966/67 bevilja ett reservationsanslag av 366 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen,

b) av Byggande av länsvägar under sjätte huvudtiteln under budgetåret 1966/67 bevilja ett reservationsanslag av 218 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen, samt

c) av Bidrag till byggande av vägar och gator under sjätte huvudtiteln för budgetåret 1966/67 bevilja ett reservationsanslag av 285 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Isacson* (I: 444) och den andra inom andra kammaren av herrar *Bengtson* i Solna och *Nilsson* i Agnäs (II: 530), i vilka föreslagits att riksdagen måtte anvisa för budgetåret 1966/67 följande reservationsanslag att avräknas mot automobilskattemedlen, nämligen till

a) Byggande av riksvägar, länsvägar, ödebygdsvägar och storbroar 640 milj. kr.;

b) Bidrag till byggande av vägar och gator 290 milj. kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Sveningsson* och *Ottosson* (I: 453) och den andra inom andra kammaren av herrar *Oskarson* och *Åkerlind* (II: 549), i vilka hemställts att riksdagen måtte till Byggande av vägar och broar för budgetåret 1966/67 anvisa följande reservationsanslag, att avräknas mot automobilskattemedlen, nämligen till Byggande av riksvägar 356 000 000 kr., Byggande av länsvägar 218 000 000 kr., Byggande av ödebygdsvägar 12 000 000 kr. samt Byggande av storbroar 44 000 000 kr.;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Einar Persson m. fl.* (I: 79) och den andra inom andra kammaren av herr *Mossberg m. fl.* (II: 117), i vilka hemställts att frågan om en mellanriksväg Dalarna—norra Värmland—Oslo måtte bli föremål för utredning;

dels en inom andra kammaren av herrar *Franzén* i Träkumla och *Gustafsson* i Stenkyrka väckt motion (II: 534), vari hemställts att riksdagen måtte medge dels att de statliga avgifterna för gotlandsflyget slopas, dels att staten påtar sig kommunernas inkomstbortfall vid ett slopande av hamnavgifterna i de hamnar som berörs av gotlandstrafiken samt att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära skyndsamma åtgärder för införande av ett särskilt fraktlindringsbidrag för bilfrakter mellan Gotland och fastlandet, att avräknas mot bilskattemedlen;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 441) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund m. fl.* (II: 541), i vilka hemställts att riksdagen vid sin behandling av anslaget Bidrag till byggande av enskilda vägar under sjätte huvudtiteln för budgetåret 1966/67 måtte bevilja ett reservationsanslag av 25 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kamma-

ren av herrar *Svanström* och *Nils-Eric Gustafsson* (I: 451) och den andra inom andra kammaren av herrar *Johansson* i Växjö och *Gustavsson* i Alvesta (II: 542), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av frågan om överförande av vinterväghållningen på de enskilda vägarna till staten enligt i motionerna uppdragna riktlinjer.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna I: 180, II: 545, I: 438, II: 546, II: 540, II: 530, I: 453, I: 79, II: 534, II: 541 och II: 542.

Utskottet. I sina petita för nästa budgetår har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen lämnat en redogörelse för vägtrafikens utveckling och vägarnas standard samt kostnadsutvecklingen m. m. inom vägunderhållet. Styrelsen har vidare erinrat om den förestående revideringen av flerårs- och fördelningsplanerna och därvid lämnat vissa uppgifter rörande investeringsbehovet i vad avser riksvägnätet samt väg- och gatunäten i storstadsområdena. Mot bakgrund härav har styrelsen för nästa budgetår (avseende arbetsåret 1967) hemställt om en medelsanvisning om bl. a. 670 milj. kr. för den statliga väg- och brobyggnadsverksamheten, 335 milj. kr. för bidrag till byggande av vägar och gator i städerna samt 550 milj. kr. för det statliga vägunderhållet.

Departementschefen har inledningsvis redogjort för det faktiska utfallet av statens utgifter för väg- och gatubyggandet under åren 1958—1964 samt de beräknade utgifterna under åren 1965 och 1966 — allt i förhållande till vägplanens förslag. Enligt denna redovisning uppgår i vad avser landsbyggdets vägar den beräknade merinvesteringen t. o. m. 1966 i förhållande till vägplanen till ca 464 milj. kr., medan för städernas del investeringarna beräknas underskrida de i vägplanen förutsatta med ca 193 milj. kr. Vid jämförelsen måste dock beaktas att väghållningen beträffande ca 1 100 km av städernas vägar och gator övertagits av staten fr. o. m. den 1 januari 1961, varför den angivna eftersläpningen bör reduceras med ett betydande men icke närmare angivet belopp, som motsvarar de i dessa vägar och gator gjorda investeringarna.

För nästa budgetår bör enligt departementschefen anslagen till de ordinarie statliga väginvesteringarna tas upp med 610 milj. kr. Såsom tidigare varit fallet förutsättes det därvid få ankomma på Kungl. Maj:t att därest arbetsmarknadsläget så medger eller påkallar bemyndiga väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att utöka byggnadsverksamheten utöver angivna medelsomslutning av 610 milj. kr. genom att under budgetåret i förväg taga i anspråk erforderliga belopp av de medel på de kalenderårsberäknade anslagen, som är anvisade för den ordinarie verksamheten under andra halvåret 1967.

Anslaget till det statliga vägunderhållet tas upp med 527 milj. kr. medan för den kommunala väghållningen beräknas ett belopp av 87 milj. kr. Till byggande och underhåll av enskilda vägar beräknas 20 milj. kr. respektive 42,5 milj. kr.

Det sålunda framlagda förslaget innebär att anslagen till väg- och gatubyggandet bibehålles på samma nivå som för innevarande budgetår. För väg- och gatuunderhållet innebär förslagen en total ökning med 50 milj. kr., varav 37 milj. kr. på det statliga vägunderhållet, 8 milj. kr. på det kommunala gatuunderhållet och 5 milj. kr. på det enskilda vägunderhållet.

För administrativa och diverse ändamål äskas — inklusive vissa anslag under andra, åttonde, nionde, elfte och tolfte huvudtitlarna sammanlagt 728,7 milj. kr. Det totalbelopp, som avses skola täckas av automobilskattemedlen, skulle enligt beräkningarna därmed uppgå till (527+610+87+270+62,5+728,7) 2 285,2 milj. kr. I förhållande till motsvarande på riksstaten för innevarande budgetår uppförda anslag innebär detta en ökning med ca 126,2 milj. kr. Då inkomsterna (inklusive trafikomläggningsskatten) av automobilskattemedlen beräknas till 2 404 milj. kr. skulle således överskottet på vägväsendets specialbudget, vilket per den 30 juni 1965 uppgick till totalt ca 594 milj. kr., komma att under budgetåret ökas med ca 119 milj. kr.

Utskottet har vid sin prövning av förevarande anslagsfrågor funnit medelsanvisningen till vägunderhållet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag böra upptagas med 527 milj. kr., vilket såsom förut nämnts innebär en ökning med 37 milj. kr. i förhållande till det för innevarande kalenderår avsedda beloppet. Av det anförda följer att utskottet inte kan tillstyrka att på sätt i motionerna I: 455 och II: 546 föreslagits — en uppräknig av anslaget sker med 1,5 milj. kr. — att i sin helhet disponeras för ett forcerat vägunderhåll i Jämtlands län.

Beträffande anslaget till riksvägar finner utskottet en höjd medelsanvisning i och för sig välmotiverad. Med hänsyn främst till det samhällsekonomiska läget anser sig dock utskottet böra godtaga Kungl. Maj:ts förslag om ett anslag för nästa budgetår om 340 milj. kr. Utskottet avstyrker följaktligen de i motionerna I: 440 och II: 540 samt I: 444 och II: 530 ävensom I: 453 och II: 549 framförda yrkandena om en högre medelsanvisning med enligt respektive motionspar 26, 15 och 16 milj. kr.

Med i princip samma motivering som i fråga om riksvägsanslaget finner sig utskottet böra godtaga förslaget att till länsvägar för nästa budgetår upptas ett belopp om 214 milj. kr. Härav följer att utskottet avstyrker de i motionerna I: 440 och II: 540 samt I: 453 och II: 549 framförda yrkandena om en uppräknig av anslaget med 4 milj. kr. ävensom det i motionerna I: 444 och II: 530 framlagda förslaget om en höjning med 15 milj. kr.

Även anslaget till bidrag till byggande av vägar och gator bör enligt utskottets mening upptagas med av Kungl. Maj:t beräknat belopp dvs. 270 milj. kr. Den i motionerna I: 440 och II: 540 samt I: 444 och II: 530 föreslagna uppräknigen till 285 respektive 290 milj. kr. avstyrkes därför.

Utskottet har jämväl funnit sig kunna godtaga att till byggande av enskilda vägar anvisas ett anslag om 20 milj. kr. Den i motionerna I: 441 och

II: 541 föreslagna uppräknigen av anslaget med 5 milj. kr. avstyrkes följaktligen.

De framlagda anslagsberäkningarna i övrigt har icke givit utskottet anledning till erinran liksom ej heller vad departementschefen i samband därmed anfört och förordat. Detta innebär bl. a. att utskottet icke velat motsätta sig att — på samma sätt som skett för innevarande budgetår — 40 milj. kr. av vägbyggnadsanslagen och 20 milj. kr. av vägunderhållsanslaget disponeras för särskilda arbeten inom Värmlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län. Vid dispositionen av dessa anslagsmedel skall, liksom tidigare, arbetsmarknadspolitiska synpunkter beaktas i fråga om val av projekt ur flerårsplanerna, deras lokalisering, igångsättning, anställning av arbetskraft m. m.

I anslutning till sin redogörelse för medelsäskandena har departementschefen lagt fram ett förslag till förenklat förfarande vid omuppskattning av underhållskostnadernas storlek för statsbidragsberättigade enskilda vägar. Förslaget, som grundar sig på en av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen verkställd översyn av 1960 års vägsakkunnigas tidigare förslag i ämnet, syftar till att kontinuerligt kompensera väghållarna för ökade underhållskostnader orsakade av prisstegringar. Detta avses ske genom en årlig indexmässig uppräknig av kostnaderna, vilken skall ske centralt genom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen. Kompensation för kostnadsökningar beroende på trafikutvecklingen och övriga på kostnaderna inverkan förhållanden bör enligt styrelsen bestämmas vid en minst vart femte år återkommande översyn av underhållskostnaderna genom besiktning på platsen. Det föreslagna tillvägagångssättet förutsätter en uppräknig av underhållskostnaderna för samtliga bidragsvägar till en gemensam prisnivå.

Såsom utskottet vid flera tillfällen tidigare framhållit är en förenkling och förbättring av gällande regler för förfarandet vid omuppskattning angelägen. Utskottet, som därför funnit sig kunna godtaga den nu förordade lösningen, vill dock understryka nödvändigheten av att utvecklingen på området noggrant följes samt att alla möjligheter till rationalisering av bidragsverksamheten tillvaratages.

Vissa av departementschefen i förevarande sammanhang förordade ändringar av det s. k. iståndsättningsbidraget tillstyrkes jämväl av utskottet.

I motionerna I: 451 och II: 542 har yrkats att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning av frågan om överförande av vinterväghållningen på de enskilda vägarna till staten enligt i motionerna uppdragna riktlinjer.

Frågan härom har senast utretts av 1960 års vägsakkunniga som 1962 framlade ett särskilt betänkande om statsbidrag till enskild väghållning,

m. m. (SOU 1962: 6). Av Kungl. Maj:t i anledning härav framlagda förslag prövades av 1963 års riksdag, som beslutade avsevärda förbättringar i bidragsgivningen på förevarande område. Den av motionärerna ånyo aktualiserade frågan om ett förstatligande av den enskilda väghållningen eller — i liknande syfte — en samordning mellan statlig och enskild väghållning har därvid av såväl organisatoriska som ekonomiska skäl inte befunnits möjlig att genomföra. Utskottet som nu lika litet som vid fjolårets riksdag finner en ändrad ståndpunkt härvidlag från riksdagens sida motiverad avstyrker följaktligen motionerna. I sammanhanget må dock erinras om att vägförvaltningarna under vissa villkor och i den mån resurserna medger åtar sig att mot särskild ersättning biträda de enskilda väghållarna med väghållningen.

Vidkommande vissa andra motionsledes väckta frågor får utskottet anföra följande.

I motionerna I: 79 och II: 117 har hemställts att frågan om en mellanriksväg Dalarna—norra Värmland—Oslo måtte bli föremål för utredning. Då emellertid spörsmålet härom bör behandlas i den för prövning av vägfrågor stadgade ordningen anser utskottet motionerna i fråga inte böra föranleda någon riksdagens särskilda åtgärd samt avstyrker följaktligen desamma.

I motionerna I: 438 och II: 553 har hemställts att riksdagen måtte besluta, att sjukvårdskostnader i anledning av olycksfall, som förorsakats av bilismen, må bestridas med automobilskattemedel samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig författningstext. Utskottet vill i anledning härav erinra om att med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 15 september 1965 särskilda sakkunniga tillkallats för att utreda frågan om vägtrafikens kostnadsansvar och därmed sammanhängande frågor. Enligt meddelade direktiv har utredningen bl. a. att pröva vilka kostnader för det allmänna som bör hänföras till vägtrafiken med utgångspunkt från principen att varje trafikgren själv skall svara för de kostnader den förorsakar det allmänna. Denna prövning skall ske förutsättningslöst och oberoende av de regler, som f. n. tillämpas för avräkning av vissa kostnader mot automobilskattemedel. Enligt utskottets uppfattning torde under utredningsarbetets gång även de av motionärerna upptagna frågorna komma att aktualiseras. Med hänsyn bl. a. härtill och i avvaktan på resultatet av utredningen anser sig utskottet inte kunna tillstyrka att riksdagen nu fattar beslut i enlighet med motionärernas yrkanden. Motionerna avstyrkes därför.

I motionerna I: 180 och II: 236 har yrkats att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte hemställa om en allsidig och förutsättningslös utredning på sätt som i motionerna närmare anges om vägväsendets framtida finansiering. Enligt motionärerna bör därvid lånefinansiering resp. avgiftsfinansiering i vad

avser starkt kapitalkrävande anläggningar såsom motorvägar och storbroar provas antingen inom pågående utrednings ram eller inom en ny utredning.

Utskottet vill i anledning härav erinra om att frågan om avgiftsfinansiering av vägar och broar senast utretts av 1960 års vägsakkunniga. De sakkunnigas överväganden redovisades i ett år 1962 avgivet betänkande (SOU 1962: 26), varvid de sakkunniga på anförda skäl icke ansåg sig beredda att förorda införandet av ett system med sådana anläggningar. I betänkandet framlades emellertid ett förslag till koncessionslagstiftning i ämnet — lag om tullvägar.

I propositionen 1963: 191, angående riktlinjer för den statliga trafikpolitiken, fann föredragande departementschefen i likhet med vägsakkunniga att endast en fast förbindelse över Kalmarsund skulle kunna komma i fråga som avgiftsfinansierat företag men att det ej kunde anses befogat att enbart för detta fall göra avsteg från den allmänna huvudprincipen för vägväsendets finansiering och införa en lag om tullvägar. Härvid framhölls också att den fasta förbindelsen över Öresund syntes vara av så speciell karaktär att den ej borde behandlas i då förevarande sammanhang. I två i anledning av propositionen väckta motioner yrkades emellertid att särskild lagstiftning rörande avgiftsbelagda trafikaneläggningar på grundval av vägsakkunnigas förslag måtte föreläggas riksdagen. Detta yrkande avlogs av riksdagen i december 1963 på hemställan av sammansatta stats- och tredje lagutskottet.

Motioner av liknande innebörd prövades även vid 1964 och 1965 års riksdagar utan att vinna riksdagens bifall.

I förevarande sammanhang må erinras om att — enligt departementschefens uttalande i statsverkspropositionen — vid revideringen av flerårsplanen för byggande av storbroar under 1966 medel bör beräknas för en fast förbindelse till Öland. Därest konjunkturläget inte lägger hinder i vägen beräknas arbetena härmed kunna påbörjas under 1967.

Vidare må framhållas att under fjolåret tillkallats dels de i det föregående nämnda sakkunniga för att utreda frågan om vägtrafikens kostnadsansvar m. m., dels ock sakkunniga med uppgift att verkställa översyn av vägtrafikbeskattningen och därmed sammanhängande frågor. Med hänsyn till anförda förhållanden och i avvaktan på resultatet av dessa utredningar kan utskottet inte finna någon särskild åtgärd i frågan från riksdagens sida påkallad och avstyrker därför motionerna.

Av samma skäl avstyrker utskottet det i motionerna I: 448 och II: 545 framställda yrkandet att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär tilläggsdirektiv till bilskatteutredningen rörande en allsidig utredning om trafikledsfinansiering genom avgiftsbeläggning speciellt för vissa motorvägsavsnitt och för större broar.

Slutligen har i motionen II: 534 yrkats att riksdagen måtte medge dels att de statliga avgifterna för gotlandsflyget slopas, dels att staten påtar sig

kommunernas inkomstbortfall vid ett slopande av hamnavgifterna i de hamnar som berörs av gotlandstrafiken samt att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära skyndsamma åtgärder för införande av ett särskilt fraktlindringsbidrag för bilfrakter mellan Gotland och fastlandet, att avräknas mot bilskattemedlen.

I anledning av bl. a. riksdagens ställningstaganden till tidigare framförda yrkanden av liknande innebörd tillkallades med stöd av Kungl. Maj:ts be- myndigande den 23 april 1964 en särskild sakkunnig för att verkställa utredning i fråga om trafiken mellan Gotland och fastlandet. Utrednings- arbetet beräknas enligt årets riksdagsberättelse bli slutfört under år 1966. I avvaktan härpå kan utskottet inte nu finna några särskilda åtgärder från riksdagens sida påkallade och avstyrker därför motionen i fråga.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 455 och II: 546, till *Väg- underhållet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservations- anslag av 527 000 000 kr., att avräknas mot automobilskatte- medlen;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 440 och II: 540, I: 444 och II: 530 ävensom I: 453 och II: 549, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggande av riksvägar* för budgetåret 1966/ 67 anvisa ett reservationsanslag av 340 000 000 kr., att av- räknas mot automobilskattemedlen;

III. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 440 och II: 540, I: 444 och II: 530 ävensom I: 453 och II: 549, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggande av länsvägar* för budgetåret 1966/ 67 anvisa ett reservationsanslag av 214 000 000 kr., att av- räknas mot automobilskattemedlen;

IV. att riksdagen må till *Byggande av ödebygdsvägar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 12 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

V. att riksdagen må till *Byggande av storbroar* för budget- året 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 44 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

VI. att riksdagen må till *Bidrag till underhåll av vägar och gator* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 87 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

VII. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 440 och II: 540 ävensom I: 444 och II: 530, samtliga motioner såvitt nu är i fråga,

till *Bidrag till byggande av vägar och gator* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 270 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

VIII. att riksdagen må

a) till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 42 500 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

b) medge att under budgetåret 1966/67 statlig lånegaranti för lån avseende inköp av vägunderhållsmaskiner för vissa enskilda vägar beviljas intill ett belopp av 100 000 kr.;

c) godkänna i statsrådsprotokollet förordade ändringar rörande statsbidragsgivningen till det enskilda vägunderhållet;

IX. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 441 och II: 541 till *Bidrag till byggande av enskilda vägar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;

X. att motionerna I: 451 och II: 542 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XI. att motionerna I: 79 och II: 117 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XII. att motionerna I: 438 och II: 553 icke må av riksdagen bifallas;

XIII. att motionerna I: 180 och II: 236 samt I: 448 och II: 545 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

XIV. att motionen II: 534 icke må av riksdagen bifallas.

10:o) **Utredningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 16. s. 70 och 71), vilket innebär en anslagsökning med 600 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utredningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 200 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

11:o) **Vissa kostnader i samband med internationella vägkongresser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 17., s. 71), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i samband med internationella vägkongresser* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

12:o) **Avsättning till statens automobilskattemedelsfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 18., s. 71), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avsättning till statens automobilskattemedelsfond* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

13:o) **Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar.** Kungl. Maj:t har (punkt B 19., s. 72 och 73) föreslagit riksdagen att till Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 85 000 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Wikberg* (I: 454) och den andra inom andra kammaren av herr *Johansson* i Växjö *m. fl.* (II: 543), i vilka hemställts att riksdagen vid sin behandling av anslaget Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar under sjätte huvudtiteln för budgetåret 1966/67 måtte anvisa ett reservationsanslag av 90 000 000 kr.;

dels ock en inom andra kammaren av herrar *From* och *Westberg* väckt motion (II: 536), vari hemställts att riksdagen måtte bemyndiga väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att under budgetåret 1966/67 av de medel, som ställes till styrelsens förfogande för bidrag till vatten- och avloppsanläggningar, taga i anspråk högst 200 000 kr. för bidrag till vattenvårdsförbundens verksamhet.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 543 och II: 536.

Utskottet. Såsom departementschefen erinrat om har för bidragsgivningen till förevarande ändamål under de senaste budgetåren successivt ökade medel ställts till förfogande. Med hänsyn bl. a. härtill har utskottet — även om en anslagshöjning i och för sig framstår som angelägen — ansett sig i nuvarande samhällsekonomiska läge böra godtaga Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Utskottet avstyrker följaktligen de i motionerna I: 454 och II: 543 framförda yrkandena om en till 90 milj. kr. förhöjd medelsanvisning för ändamålet.

I motionen II: 536 har yrkats att riksdagen måtte bemyndiga väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att under budgetåret 1966/67 av de medel, som ställes till styrelsens förfogande för bidrag till vatten- och avloppsanläggningar, taga i anspråk högst 200 000 kr. för bidrag till vattenvårdsförbundens verksamhet.

Såsom motionärerna framhållit uttalade departementschefen i den till fjolårets riksdag framlagda propositionen nr 97 beträffande frågan om lagstiftning rörande vattenvårdsförbund att särskilda överväganden i detta avseende torde vara erforderliga. I jordbruksutskottets utlåtande (nr 16) häröver framhölls att utskottet ansåg sig kunna förutsätta att Kungl. Maj:t lät verkställa erforderliga utredningar kring berörda spörsmål. I avvaktan härpå har utskottet inte funnit sig berett att biträda motionärernas yrkande. Motionen avstyrkes därför.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 454 och II: 543, till *Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 85 000 000 kr.;

II. att motionen II: 536 icke må av riksdagen bifallas.

Vägtrafikväsendet

14:o) **Statens bilinspektion: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 1., s. 74 och 75), vilket innebär en anslagsökning med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens bilinspektion, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	523 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	520 000

Summa kr. 1 043 000;

b) till *Statens bilinspektion: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 043 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

15:o) **Statens bilinspektion: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 2., s. 75), vilket innebär en anslagsökning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bilinspektion: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 315 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

16:o) **Statens bilinspektion: Uppdragsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 3., s. 75 och 76), vilket innebär en anslagsökning med 120 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för statens bilinspektions uppdragsverksamhet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Stat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	91 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 963 000
3. Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	1 591 000

Summa kr. 4 645 000;

b) till *Statens bilinspektion: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 4 645 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

17:o) **Registrering av motorfordon.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 4., s. 76 och 77), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Registrering av motorfordon* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

18:o) **Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid järnvägs korsningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 5., s. 77), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid järnvägs korsningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 6 500 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

19:o) **Statens biltrafiknämnd: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 6., s. 78 och 79), vilket innebär en anslagsökning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för statens biltrafiknämnd i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens biltrafiknämnd, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	31 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 042 000

Summa kr. 1 074 000;

c) till *Statens biltrafiknämnd*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 074 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

20:o) *Statens biltrafiknämnd*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 7., s. 79), vilket innebär en anslagsökning med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens biltrafiknämnd*: *Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 121 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

21:o) *Statens trafiksäkerhetsråd m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 8., s. 80 och 81), vilket innebär en anslagsminskning med 27 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för *statens trafiksäkerhetsråd*, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Stat

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	56 000
2. Arvoden till ledamöter	45 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	117 000
4. Omkostnader	37 000

Summa kr. 255 000;

b) till *Statens trafiksäkerhetsråd m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 255 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

22:o) *Trafiksäkerhetsforskning*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 9., s. 81—83), vilket innebär en anslagsökning med 250 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Trafiksäkerhetsforskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 650 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

23:o) Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 10., s. 83—87), vilket innebär en anslagsökning med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 1 900 000 kr., att avräknas mot automobilskatte-medlen.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

24:o) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt E 1., s. 141—150) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 622 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 7 767 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att medel beräknas för inrättande av vissa tjänster och för höjning av vissa observatörsarvoden samt att för löneomräkning beräknas ett belopp av 520 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Wikberg m. fl.* (I: 456) och den andra inom andra kammaren av herr *Josefson i Arrie m. fl.* (II: 544), i vilka hemställts att riksdagen vid sin behandling av anslaget E 1. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Avlöningar under sjätte huvudtiteln för budgetåret 1966/67 måtte anvisa ett förslagsanslag av 8 907 216 kr.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 544.

Utskottet. Under förevarande punkt föreslår Kungl. Maj:t en ökad medelsanvisning för bl. a. inrättande av vissa nya tjänster. I motionerna I: 456 och II: 544 har hemställts om en ytterligare ökning av förevarande anslag med ca 285 000 kr. för att i enlighet med institutets förslag möjliggöra anställning av personal för att centralt utföra vissa långsiktiga väderleksprognoser för bl. a. jordbrukets behov. Med anledning härav får utskottet anföra följande.

Såsom framgår av departementschefens anförande har under sommar- och höstmånaderna 1963 och 1964 — i samarbete med flygvapnet och hushållningssällskapen samt med anlitande av väderradaranläggningarna och

2 — *Bihang till riksdagens protokoll 1966. 6 saml. Nr 6*

prognosresurserna vid ett antal flygflottiljer och vid den civila flygväderlekstjänsten i Arlanda — i olika län bedrivits en försöksverksamhet med lokalt utfärdade prognoser. Denna verksamhet synes ha fungerat tillfredsställande och de lokala prognoserna har, enligt vad departementschefen anfört, i vissa fall varit av större värde för jordbruket än de centralt utfärdade. Möjligheter föreligger att fortsätta den lokala prognosverksamheten på samma sätt som under försöksperioderna. På grund av det anförda avstyrker utskottet de föreliggande motionerna.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 456 och II: 544,

a) godkänna följande avlöningsstat för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, att tillämpas till vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 392 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	1 800
3. Arvoden till sakkunniga	23 000
4. Arvoden till observatörer	1 776 000
5. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	5 332 400
6. Ersättningar till timplärare	96 800

Summa kr. 8 622 000;

b) till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 622 000 kr.

25:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 2., s. 150—152), vilket innebär en anslagsökning med 309 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 073 000 kr.

26:o) **Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Underhåll av materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 3., s. 152 och 153), vilket innebär en anslagsökning med 55 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Underhåll av materiel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 710 000 kr.

27:o) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Nyanskaffning av instrument m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 4., s. 153—155), vilket innebär en anslagsminskning med 570 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Nyanskaffning av instrument m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

28:o) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Uppdragsverksamhet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 5., s. 155), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 3 100 000 kr.

29:o) Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Väderlekstjänst för luftfarten. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 6., s. 155—161), vilket innebär en anslagsökning med 388 000 kr. för bl. a. inrättande av vissa nya tjänster, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande stat för väderlekstjänsten för luftfarten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Stat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	42 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 554 000
3. Omkostnader, <i>förslagsvis</i>	960 000

Summa kr. 5 556 000;

b) till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Väderlekstjänst för luftfarten* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 556 000 kr.

30:o) Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 7., s. 161—163), vilket innebär en anslagsminskning med 109 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till väderleksstationer i Nordatlanten och på Grönland m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 100 000 kr.

Byggnadsväsendet

31:o) **Byggnadsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt F 1., s. 164—171) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen förordade ändringar i personalförteckningen för byggnadsstyrelsen, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Byggnadsstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 12 479 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 11 483 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär i huvudsak att den till intendentsbyrån knutna utrikesavdelningen omvandlas till en direkt under generaldirektören sorterande byrå, att medel beräknas för inrättande av vissa tjänster samt att för löneomräkning beräknas 243 000 kr.

Anslaget föreslås ökat med 996 000 kr.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,
att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för byggnadsstyrelsen i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för byggnadsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 326 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	33 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	10 120 000

Summa kr. 12 479 000;

c) till *Byggnadsstyrelsen: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 12 479 000 kr.

32:o) **Byggnadsstyrelsen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 2., s. 171—174), vilket innebär en anslagsminskning med 222 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 877 000 kr.

33:o) **Utredningar rörande byggnadsföretag m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt F 3., s. 174—176) föreslagit riksdagen att till Utredningar rörande byggnadsföretag m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att ett nytt anslag, benämnt Utredningar rörande byggnadsföretag m. m., uppförs med 2 milj. kr. Anslaget avses användas till förskottsangvisningar av medel, förutom för utredningar rörande byggnadsföretag och därmed jämförliga ändamål, jämväl för utredning och projektering av inredning. Eventuellt kvarstående reservation från budgetåret 1965/66 på anslaget Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m. föreslås överföras till det nya anslaget.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

att riksdagen må till *Utredningar rörande byggnadsföretag m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 000 000 kr.

34:o) **Länsarkitektorganisationen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 4., s. 176 och 177), vilket innebär en anslagsökning med 520 000 kr., huvudsakligen betingad av löneomräkning samt vissa personalförändringar, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för länsarkitektorganisationen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslags-</i>	
<i>vis</i>	1 614 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>för-</i>	
<i>slagsvis</i>	7 244 000
	Summa kr. 8 858 000;

b) till *Länsarkitektorganisationen: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 858 000 kr.

35:o) **Länsarkitektorganisationen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 5., s. 177 och 178), vilket innebär en anslagsökning med 94 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsarkitektorganisationen: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 951 000 kr.

36:o) **Bidrag till upprättande av regionplaner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 6., s. 178 och 179), vilket innebär att förevarande anslag uppförs med ett formellt belopp av 1 000 kr., hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till upprättande av regionplaner m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Tekniska institutet

37:o) **Statens väginstitut.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 1., s. 180—184), vilket innebär en anslagsökning med 34 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för statens väginstitut i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande stat för statens väginstitut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Stat

Avlöningar

Statens väginstituts verksamhet i allmänhet

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	390 000
2. Arvodena, bestämda av Kungl. Maj:t	11 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 293 000
	<hr/>
	1 694 000

Statens väginstituts verksamhet för särskilda uppdragsgivares räkning

Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 652 000
	<hr/>
Summa kr.	3 346 000

Omkostnader

1. Statens väginstituts verksamhet i allmänhet, <i>förslagsvis</i>	410 000
2. Statens väginstituts verksamhet för särskilda uppdragsgivares räkning, <i>förslagsvis</i>	700 000
	<hr/>
	1 110 000

Summa kr. 4 456 000

Särskilda uppbördsmedel

Ersättningar för uppdrag m. m.	2 682 000
	<hr/>
	Nettoutgift kr. 1 774 000;

c) till *Statens väginstitut* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 774 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

38:o) **Statens väginstitut: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 2., s. 184), vilket innebär en anslagsökning med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens väginstitut: Utrustning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 155 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

39:o) **Statens geotekniska institut: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 3., s. 184—186), vilket innebär en anslagsökning med 40 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens geotekniska institut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	218 000
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	7 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	941 000
	<hr/>
	Summa kr. 1 166 000;

b) till *Statens geotekniska institut: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 166 000 kr.

40:o) **Statens geotekniska institut: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 4., s. 187 och 188), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens geotekniska institut: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 245 000 kr.

41:o) **Statens geotekniska institut: Uppdragsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 5., s. 188—190), vilket innebär vissa per-

sonalförändringar samt med hänsyn till belastningen på anslaget en anslagsminskning med 337 000 kr., hemställer utskottet,
att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för statens geotekniska instituts uppdragsverksamhet i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande stat för statens geotekniska instituts uppdragsverksamhet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Stat

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förlagsvis</i>	942 000
2. Omkostnader, <i>förlagsvis</i>	358 000
	Summa kr. 1 300 000;

c) till *Statens geotekniska institut: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kr.

42:o) *Statens geotekniska institut: Utrustning*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 6., s. 190 och 191), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens geotekniska institut: Utrustning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

Diverse

43:o) *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 1., s. 192) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 127 000 kr.

44:o) *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 2., s. 192) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 12 675 000 kr.

45:o) Ersättning till statens järnvägar för drift av icke lönsamma järnvägslinjer. Kungl. Maj:t har (punkt H 3., s. 192—194) föreslagit riksdagen att till Ersättning till statens järnvägar för drift av icke lönsamma järnvägslinjer för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 205 000 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 210 000 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehåft dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sveningsson* (I: 290) och den andra inom andra kammaren av herrar *Oskarson* och *Bengtson* i Solna (II: 361), i vilka hemställts att riksdagen måtte till Ersättning till statens järnvägar för drift av icke lönsamma järnvägslinjer för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 185 000 000 kr.;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Svanström* och *Hellebladh* (I: 289) och den andra inom andra kammaren av herr *Dahlgren m. fl.* (II: 532), i vilka föreslagits att riksdagen beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till kända att planerna på en nedläggning av järnvägslinjen Västervik—Hultsfred omedelbart inställes och att i stället breddning av ifrågavarande sträcka företages så snart ske kan.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna I: 290 och I: 289.

Utskottet. Under förevarande punkt föreslås att ersättningen till SJ för drift av icke lönsamma järnvägslinjer för budgetåret 1966/67 beräknas till 205 milj. kr., vilket i jämförelse med det för innevarande budgetår anvisade beloppet innebär en minskning med 5 milj. kr. I motionerna I: 290 och II: 361 har hemställts att ifrågavarande ersättning bestäms till 185 milj. kr. Utskottet får med anledning härav anföra följande.

Nu gällande principer för beräkning av ersättning till SJ för drift av icke lönsamma järnvägslinjer godkändes av 1963 års riksdag. Ersättning utgår för täckning av underskott i trafik, som erfordras för att säkra en tillfredsställande transportförsörjning. I enlighet härmed utgår full ersättning även för de kostnader som SJ orsakas i samband med driften av trafiksvaga järnvägslinjer såvida det inte kan anses företagsekonomiskt motiverat att fortsätta driften även om den lämnar visst underskott. Under innevarande år skall, i enlighet med beslut vid 1963 års riksdag, företagas en förnyad bandelsundersökning, vars resultat första gången kommer att ligga till grund för beräkningen av ersättningen för budgetåret 1967/68.

Utskottet, som anser en minskning av ersättningen till SJ i snabbast möjliga takt som i och för sig angelägen, har i förevarande sammanhang icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Motionerna i fråga avstyrkes därför.

I motionerna I: 289 och II: 532 har yrkats att riksdagen måtte i skrivelse

till Kungl. Maj:ts ge till känna att planerna på en nedläggning av järnvägs-linjen Västervik—Hultsfred omedelbart inställes och att i stället breddning av ifrågavarande sträcka företages så snart ske kan.

Utskottet vill med anledning härav erinra om att sammansatta stats- och tredje lagutskottet i sitt utlåtande nr 1 för år 1963 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition rörande den statliga trafikpolitiken även behandlade frågan om tillvägagångssättet vid nedläggning av järnvägslinjer. Därvid uttalade utskottet att tillämpat förfarande vid handläggningen av nedläggningsärenden — som bl. a. innebär att arbetsmarknadsstyrelsen och Näringslivets trafikdelegation deltar i beredningen av ärendena på verksplanet samt att länsstyrelser, kommunala myndigheter m. fl. får tillfälle yttra sig såväl remissvägen som vid olika sammanträden — torde innebära garanti för en allsidig prövning av dessa ärenden. De av motionärerna i förevarande sammanhang aktualiserade frågorna — om nedläggning eller breddning av ifrågavarande bandel — torde enligt utskottets mening komma att behandlas i den för prövning av sådana ärenden tillämpade ordningen. Till följd härav avstyrkes ifrågavarande motioner.

I enlighet med det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 290 och II: 361, till *Ersättning till statens järnvägar för drift av icke lönsamma järnvägslinjer* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 205 000 000 kr.;

II. att motionerna I: 289 och II: 532 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

46:o) **Ersättning till trafikföretag för drift av icke lönsamma busslinjer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 4., s. 195—197), vilket innebär en anslagsökning med 400 000 kr. samt att anslaget fr. o. m. nästa budgetår anvisas som reservationsanslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till trafikföretag för drift av icke lönsamma busslinjer* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 6 900 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

47:o) **Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 5., s. 197 och 198), vilket innebär en anslagsökning med 9 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 83 000 000 kr., därav 1 900 000 kr. att avräknas mot automobilskattemedlen.

48:o) **Kostnader för vissa nämnder m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt H 6., s. 198) föreslagit riksdagen att till Kostnader för vissa nämnder m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 27 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär att för statens oljeskyddsråd beräknas ett oförändrat belopp av 7 000 kr. samt för statens lånenämnd för den mindre skeppsfarten likaledes oförändrat 20 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Svenungsson m. fl.* (I: 182) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedin m. fl.* (II: 238), i vilka hemställts att riksdagen måtte under förevarande anslag för budgetåret 1966/67 anvisa ett belopp av 40 000 kr., varav 20 000 kr. skall utgöra medel för statens oljeskyddsråd.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionen I: 182.

Utskottet. Under förevarande punkt föreslår Kungl. Maj:t en medelsanvisning av 27 000 kr., varav 7 000 kr. för statens oljeskyddsråd och 20 000 kr. för bestridande av kostnaderna för statens lånenämnd för den mindre skeppsfarten. I de likalydande motionerna I: 182 och II: 238 har yrkats att för statens oljeskyddsråd beräknas 20 000 kr. i stället för av departementschefen förordade 7 000 kr.

Utskottet, som i och för sig anser det angeläget att frågorna rörande åtgärder mot oljeföroreningar ägnas skärpt uppmärksamhet, har i förevarande sammanhang icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet för statens oljeskyddsråd. I anslutning härtill vill utskottet erinra om att oljeskyddsutredningen i sitt betänkande »Beredskap mot oljeskador» (SOU 1965:45) bl. a. berört oljeskyddsrådets framtida arbetsuppgifter. Ifrågavarande betänkande är, enligt vad utskottet erfarit, efter remissbehandling f. n. föremål för beredning inom Kungl. Maj:ts kansli. Utskottet avstyrker på grund av det anförda de föreliggande motionerna I: 182 och II: 238.

Vad departementschefen i övrigt föreslagit har inte givit utskottet anledning till erinran.

I enlighet med det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 182 och II: 238, till *Kostnader för vissa nämnder m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 27 000 kr.

49:o) **Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 7., s. 198—200), vilket innebär en anslagsökning med 89 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa internationella samslutningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 846 000 kr.

50:o) **Viss beredskapsutrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 8., s. 200), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss beredskapsutrustning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

51:o) **Beredskap för civil luftfart.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 9., s. 200 och 201) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredskap för civil luftfart* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

52:o) **Ersättning för viss rundradioverksamhet.** Kungl. Maj:t har (punkt H 10, s. 201) föreslagit riksdagen att till *Ersättning för viss rundradioverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 25 100 000 kr.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 19 500 000 kr.

Utskottet. I sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 9 för innevarande år har utskottet under punkten 3, avseende televerkets anslagsbehov för nästa budgetår, även tagit ställning till sättet för bestridande av de med här ifrågavarande anslag avsedda kostnaderna samt behandlat vissa motionsledes framförda yrkanden. Utskottet har i förevarande sammanhang icke funnit anledning till erinran mot beräkningen av medelsbehovet under anslaget och hemställer följaktligen,

att riksdagen må till *Ersättning för viss rundradioverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 25 100 000 kr.

Luftfartsfonden

53:o) **Underskott på luftfartsfonden.** Kungl. Maj:t har (punkt 1, s. 202—218) föreslagit riksdagen att för luftfartsfonden på riksstaten för budgetåret 1966/67 upptaga ett underskott av 10 500 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en ökning av luftfartsverkets driftkostnader med ca 5,6 milj. kr. till 68,7 milj. kr. samt att underskottet på luftfartsfonden beräknas till oförändrat 10 500 000 kr.

Utskottet. Enligt den av Kungl. Maj:t fastställda driftstaten för luftfartsverket har luftfartsfondens underskott för budgetåret 1965/66 beräknats till 10,5 milj. kr.

För budgetåret 1966/67 har luftfartsstyrelsen räknat med driftkostnader om 71,63 milj. kr., vilket innebär en ökning i förhållande till innevarande budgetår med nära 8,6 milj. kr. Intäkterna beräknas genom fortsatt ökad trafikvolym öka med 3,1 milj. kr. till 55,7 milj. kr., varigenom underskottet skulle komma att uppgå till 16 milj. kr.

Departementschefen föreslår att luftfartsverkets kostnader för nästa budgetår beräknas till 68,7 milj. kr. eller 5,6 milj. kr. mer än för innevarande budgetår. Utgiftsökningarna är till stor del av automatisk karaktär. Till en del motiveras de av kraven på trafiksäkerhet.

Under förevarande anslag uttalades i 1965 års statsverksproposition att man — i avbidan på resultatet av 1963 års luftfartsutrednings arbete — i första hand borde inrikta sig på att söka hålla det direkta underskottet på luftfartsfonden inom ramen av 10,5 milj. kr. För att hålla underskottet inom den av statsmakterna angivna ramen har Kungl. Maj:t den 12 november 1965 föreskrivit vissa ändringar i flygplatstaxan att gälla fr. o. m. den 1 februari 1966. Luftfartsstyrelsen anbefalldes samtidigt att vidta vissa ändringar i verkets egna taxor. Departementschefen förordar därför att underskottet på luftfartsfonden för budgetåret 1966/67 upptas med oförändrat 10,5 milj. kr.

Vad departementschefen förordat har icke givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande. I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må för *Luftfartsfonden* på riksstaten för budgetåret 1966/67 upptaga ett underskott av 10 500 000 kr.

54:o) *Sjöfart.* Beträffande punkterna D 1.—D 16. har utskottet yttrat sig i sitt utlåtande nr 33, varom utskottet velat här
erinra.

Uppskjutna frågor

55:o) *Uppskjutna frågor.* Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande Kungl. Maj:ts under följande punkter framlagda förslag, nämligen

punkten B 1: Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen: Avlöningar m. m.

punkten B 15: Kostnader för övergång till högertrafik
vilket utskottet härmed får för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 29 mars 1966

På statsutskottets vägnar:
GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Axel Andersson, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Birger Andersson, Ivar Johansson, Fritz Persson, Per Jacobsson, Svensson, Söderberg, Bengtson, Mårtensson, Bengt Gustavsson, Eric Gustaf Peterson och Strandberg; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Blidfors, Ståhl, Almgren, fröken Elmén, herrar Bergman, Lindholm, Arvidson, Johansson i Norrköping, Gustafsson i Kårby, Cassel, Mattsson, Tobé och Alemyr.

Reservationer

A. vid punkten 9 (Allmän översikt över beräkningen av väganlagen m. m. Anslagen till vägunderhåll och vägbyggnader)

1) beträffande anslaget till byggande av riksvägar

a) av herrar *Ivar Johansson, Bengtson, Gustafsson* i Kårby och *Mattsson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 440 och II: 540 och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 7, som börjar med »Beträffande anslaget» och slutar med »16 milj. kr.», bort ha följande lydelse:

»Beträffande anslaget till riksvägar finner utskottet — med hänsyn till nödvändigheten av ett ökat vägbyggande — den av departementschefen föreslagna medelsanvisningen otillräcklig. Såsom i motionerna I: 440 och II: 540 samt I: 444 och II: 530 ävensom I: 453 och II: 549 föreslagits bör därför en ökning av anslaget ske. Anslaget bör därvid, i enlighet med vad i de båda förstnämnda motionerna yrkats, upptagas med 366 milj. kr.»

dels ock utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 444 och II: 530 ävensom I: 453 och II: 549 samt med bifall till motionerna I: 440 och II: 540, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggande av riksvägar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 366 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;»

b) av fröken *Andersson*, herrar *Strandberg, Bohman* och *Cassel*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 453 och II: 549 samt att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 7, som börjar med »Beträffande anslaget» och slutar med »16 milj. kr.», bort ha följande lydelse:

»Beträffande anslaget till riksvägar finner utskottet — med hänsyn till nödvändigheten av ett ökat vägbyggande — den av departementschefen föreslagna medelsanvisningen otillräcklig. Såsom i motionerna I: 440 och II: 540

samt I: 444 och II: 530 ävensom I: 453 och II: 549 föreslagits bör därför en ökning av anslaget ske. Anslaget bör därvid i enlighet med vad i de båda sistnämnda motionerna yrkats upptagas med 356 milj. kr.»

dels ock utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 444 och II: 530 ävensom I: 440 och II: 540 samt med bifall till motionerna I: 453 och II: 549, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggande av riksvägar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 356 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;»

2) beträffande anslaget till byggande av länsvägar av fröken *Andersson*, herrar *Ivar Johansson*, *Bengtson*, *Strandberg*, *Bohman*, *Gustafsson* i Kårby, *Cassel* och *Mattsson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 440 och II: 540 samt I: 453 och II: 549 och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 7, som börjar med »Med i» och slutar med »15 milj. kr.», bort ha följande lydelse:

»Med i princip samma motivering som i fråga om riksvägsanslaget finner sig utskottet böra tillstyrka en höjning av länsvägsanslaget. Detta bör sålunda i enlighet med yrkande i motionerna I: 440 och II: 540 samt I: 453 och II: 549 uppräknas med 4 milj. kr. till 218 milj. kr. Härav följer att utskottet inte kan biträda det i motionerna I: 444 och II: 530 framlagda förslaget om en ytterligare höjning till 229 milj. kr.»

dels ock utskottets hemställan under III. bort ha följande lydelse:

»III. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 444 och II: 530, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, ävensom med bifall till motionerna I: 440 och II: 540 samt I: 453 och II: 549, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Byggande av länsvägar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 218 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;»

3) beträffande anslaget till bidrag till byggande av vägar och gator av herrar *Ivar Johansson*, *Bengtson*, *Gustafsson* i Kårby och *Mattsson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 440 och II: 540, nämnda motioner såvitt nu är i fråga, och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 7, som börjar med »Även anslaget» och slutar med »avstyrkes därför», bort ha följande lydelse:

»Anslaget till bidrag till *Byggande av vägar och gator* bör däremot, såsom i motionerna I: 440 och II: 540 föreslagits, enligt utskottets mening uppräknas med 15 milj. kr. till 285 milj. kr. Härav följer att utskottet icke kan biträda den i motionerna I: 444 och II: 530 föreslagna ytterligare uppräknningen till 290 milj. kr.»

dels ock utskottets hemställan under VII. bort ha följande lydelse:

»VII. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag ävensom motionerna I: 444 och II: 530 samt med bifall till motionerna I: 440 och II: 540, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till byggande av vägar och gator* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 285 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;»

4) beträffande anslaget till bidrag till byggande av enskilda vägar av herrar *Ivar Johansson, Bengtson, Gustafsson* i Kårby och *Mattsson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 441 och II: 541 samt att därför

dels det stycke i utskottets yttrande, som på s. 7 börjar med »Utskottet har» och på s. 8 slutar med »avstyrkes följaktligen», bort ha följande lydelse:

»Däremot anser utskottet den av Kungl. Maj:t föreslagna medelsanvisningen om 20 milj. kr. till byggande av enskilda vägar böra, såsom i motionerna I: 441 och II: 541 föreslagits, räknas upp till 25 milj. kr. Nämda motioner tillstyrkes följaktligen.»

dels ock utskottets hemställan under IX. bort ha följande lydelse:

»IX. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 441 och II: 541, till *Bidrag till byggande av enskilda vägar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen;»

5) beträffande mellanriksväg Dalarna—norra Värmland—Oslo av herr *Einar Persson*.

6) beträffande avgiftsbelagda trafikanläggningar m. m.

a) av fröken *Andersson*, herrar *Eric Gustaf Peterson, Strandberg, Bohman* och *Cassel*, vilka ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 10, som börjar med »Vidare må» och slutar med »därför motionerna», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Vid föregående års riksdag framhöll utskottet i fråga om vägväsendets finansieringsfrågor att vissa skäl talade för att dessa, såsom motionsledes yrkats, i sin helhet utreddes antingen genom någon av de redan verksamma utredningarna på väg- och vägtrafikområdet eller i annan ordning. Motionerna avslogs dock under hänvisning till aviserat tillsättande av en särskild utredning angående vägtrafikbeskattningen, vilken angivits skola ske bl. a. mot bakgrund av den s. k. kostnadsansvarighetsprincipen. Denna utredning har tillsatts varvid dock utredningsdirektiven icke kommit att omfatta frågorna rörande lånefinansiering resp. avgiftsfinansiering.

Utskottet, som vidhåller sitt uttalande vid föregående års riksdag, anser önskvärt att direktiven till sittande utredningar nu kompletteras att även omfatta de frågor som i motionerna berörts. Sålunda föreslår utskottet att riksdagen med anledning av motionerna I: 180 och II: 236 samt I: 448 och II: 545 i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna vad utskottet anfört.»

dels ock att utskottets hemställan under XIII. bort ha följande lydelse:

»XIII. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 180 och II: 236 samt I: 448 och II: 545, i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad utskottet anfört beträffande utredning av frågan om låne- och avgiftsfinansiering av väg- och brobyggnader;»

b) av herr *Ståhl*.

B. vid *punkten 13* (Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar) av herrar *Ivar Johansson, Per Jacobsson, Bengtson*, fröken *Elmén*, herrar *Gustafsson* i Kårby, *Mattsson* och *Tobé*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 454 och II: 543 samt att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 13, som börjar med »Såsom departementschefen» och slutar med »för ändamålet», bort ha följande lydelse:

»Kungl. Maj:ts förslag innebär en oförändrad medelsanvisning till förevarande ändamål för nästa budgetår. Med hänsyn till den betydande eftersläpning, som föreligger på detta område, bör dock såsom i motionerna I: 454 och II: 543 föreslagits en uppräknig av anslaget med 5 milj. kr. till 90 milj. kr. ske. Utskottet tillstyrker följaktligen motionerna i fråga.»

dels ock utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 454 och II: 543, till *Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 90 000 000 kr.;»

C. vid *punkten 24* (Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Avlöningar) av herrar *Ivar Johansson, Bengtson, Gustafsson* i Kårby och *Mattsson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 456 och II: 544 och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande, som på s. 17 börjar med »Såsom framgår» och på s. 18 slutar med »föreliggande motionerna», bort ha följande lydelse:

»Enligt utskottets mening skulle det vara av värde för jordbruket att er-hålla något långsiktigare prognoser än de som kan upprättas lokalt med hjälp av väderradarobservationer. Härigenom skulle prognoser kunna lämnas även under lördagar och söndagar samt under semesterperioder. Utskot-tet anser därför att institutet bör tillföras den begärda personalförstärk-

ningen, eller tio befattningshavare, och tillstyrker följaktligen det i motionerna I: 456 och II: 544 framförda yrkandet om en uppräknig av förevarande anslag med i avrundat tal 285 000 kr.»

dels ock utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 456 och II: 544,

a) godkänna följande avlöningsstat för Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 392 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	1 800
3. Arvoden till sakkunniga	23 000
4. Arvoden till observatörer	1 776 000
5. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	5 617 400
6. Ersättningar till timplärare	96 800
	8 907 000 ;

b) till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 907 000 kr.»

D. vid *punkten 45* (Ersättning till statens järnvägar för drift av icke lönsamma järnvägslinjer) av fröken *Andersson*, herrar *Strandberg*, *Bohman* och *Cassel*, vilka — under förutsättning av bifall till reservationerna A. 1 b) och A. 2) — ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 290 och II: 361 och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 25, som börjar med »Utskottet, som» och slutar med »avstyrkes därför», bort ha följande lydelse:

»Utskottet anser i likhet med motionärerna att nedläggningen av trafiksvaga bandelar bör ske i en takt som medför en snabbare minskning av ersättningen till SJ än vad Kungl. Maj:t föreslagit. En nedläggningstakt som möjliggör att ersättningen för nästa budgetår kan begränsas till 185 milj. kr. synes därvid lämplig. Motionerna i fråga tillstyrkes därför under uttalande att frågan om ersättningstrafik noga beaktas. En uppräknig av vägbyggnadsanslagen med 20 milj. kr. har därför skett.»

dels ock utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 290 och II: 361, till *Ersättning till statens järnvägar för drift av icke lönsamma järnvägslinjer* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 185 000 000 kr.»